

Årsplan:

Årstrinn:

Lærere:

Samfunnsfag

9. årstrinn

Kristian Stensgård og Ole André Ljosland

2016 – 2017

Akersveien 4, 0177 OSLO
Tlf: 23 29 25 00

Kompetansemål	Tidspunkt	Tema/Innhold	Lærestoff	Arbeidsmåter	Vurdering
Samfunnskunnskap					
<ul style="list-style-type: none"> • Bruke statistiske kjelder til å berekne og beskrive tendensar og variasjonar i samfunnsfaglege drøftingar og vurdere om statistikken gjev påliteleg informasjon. • Formulere spørsmål om forhold i samfunnet, planleggje og gjennomføre ei undersøking og drøfte funn av resultat munnleg og skriftleg. • Reflektere over samfunnsfaglege spørsmål ved hjelp av informasjon frå ulike digitale og papirbaserte kjelder, og diskutere formål og relevans til kjeldene. 	Hele året	Kildekritikk Statistisk undersøkelse Innsamling av data Teori/ hypotese Empiri	Egenproduserte undersøkelser Internett Diagram og tabeller i lærebøker og andre kilder	Forelesning/ presentasjoner Arbeid individuelt og i par Film/video Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing	Uformell vurdering Medelevvurdering

<ul style="list-style-type: none"> • Gjere greie for korleis ulike politiske parti fremjar ulike verdiar og interesser, knyte dette til aktuelle samfunns spørsmål og argumentere for eige syn. • Gjere greie for politiske institusjonar i Noreg og deira rollefordeling, og samanlikne dei med institusjonar i andre land. 	<p>Mai – juni</p> <p>9A vil jobbe med dette februar-juni</p>	<p>Politiske nivåer</p> <p>Partier og valg</p> <p>Hovedområder innenfor politikk</p> <p>Maktfordeling</p>	<p>«Makt og menneske – geografi 9», kapittel 1</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>Presentasjon med uformell vurdering</p> <p>Medelevvurdering</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Bruke samfunnsfaglege omgrep i fagsamtalar og presentasjonar med ulike digitale verktøy, og byggje vidare på bidrag frå andre. 	<p>Hele året</p>	<p>Ukas nyhet</p>	<p>Digitale og papirbaserte nyhetskilder.</p>	<p>Individuelt arbeid</p> <p>Diskusjon</p> <p>Bruk av grafer tabeller og diagrammer</p>	<p>Presentasjon med uformell vurdering</p> <p>Medelevvurdering</p>
<p>Geografi</p>					
<ul style="list-style-type: none"> • Lokalisere og dokumentere oversikt over geografiske hovudtrekk i verda og samanlikne ulike land og regionar. • Samanlikne storleik, struktur og vekst i befolkningar og analysere befolkningsutvikling, urbanisering og flytting i nyare tid. • Utforske, beskrive og forklare natur- og kulturlandskapet i 	<p>Desember - mars</p>	<p>Geografiske hovedtrekk i Norge og verden (med vekt på Europa)</p> <p>Urbanisering og befolkninger</p> <p>Landskap og klima</p> <p>Levekår og ressurser</p> <p>Ressurser, makt og teknologi</p>	<p>«Makt og menneske – geografi 9», kapittel 2-6</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>Fagsamtale med muntlig tilbakemelding og karakter</p> <p>Uformell vurdering i enkelte emner</p>

<p>lokalsamfunnet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Undersøkje korleis menneske gjer seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressursar, konsekvensar det kan få for miljøet og samfunnet, og konflikhtar det kan skape lokalt og globalt. 					
Samfunnskunnskap					
<ul style="list-style-type: none"> Gje døme på korleis eit lovbrøt er behandla, diskutere årsaker til og følgjer av kriminalitet og forklare korleis rettsstaten fungerer. Beskrive utvikling og konsekvensar av tobakks- og rusmiddelbruk i Noreg og diskutere haldningar til rusmiddel. gje døme på korleis oppfatningar om forholdet mellom kjærleik og seksualitet kan variere i og mellom kulturar analysere kjønnsroller i skildringar av seksualitet og forklare skilnaden på ønskt seksuell kontakt og seksuelle overgrep 	<p>April</p> <p>9A vil jobbe med dette i august – november</p>	<p>Domstolene og lover</p> <p>Rettsstat</p> <p>Forliksråd og konfliktråd</p> <p>Straff</p> <p>Tobakk og -skader</p> <p>Alkohol og narkotika</p> <p>Pubertet</p> <p>Seksualitet, prevensjon og graviditet</p> <p>Kultur</p> <p>Seksuelle overgrep</p>	<p>«Makt og menneske – geografi 9», kapittel 3-6</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>Skriftlig prøve med skriftlig tilbakemelding og karakter</p>
Historie					
<ul style="list-style-type: none"> Finne døme på hendingar 	<p>August</p>	<p>Norge 1814-1914</p>	<p>«Makt og menneske –</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p>	<p>Skriftlig prøve med</p>

<p>som har vore med på å forme dagens Noreg, og diskutere korleis samfunnet kunne ha vorte dersom desse hendingane hadde utvikla seg annleis.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentere viktige utviklingstrekk i norsk historie på 1800-talet og første halvdel av 1900-talet og beskrive korleis dei peikar fram mot samfunnet i dag. • Gjere greie for framveksten av velferdsstaten og beskrive trekk ved Noreg i dag. (tas på 10. trinn) • Presentere hovudtrekk ved historia og kulturen til samane frå midt på 1800-talet til i dag og konsekvensar av fornorskingspolitikken og samanes kamp for rettane sine. (tatt på 8. trinn) 		<p>Næringer</p> <p>Infrastruktur</p> <p>Urbanisering</p> <p>Politikk og frigjoring</p>	<p>historie 9», kapittel 1</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer</p> <p>Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale</p> <p>Lesing</p>	<p>skriftlig tilbakemelding og karakter</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Gjer greie for kolonialisme og imperialisme og gje døme på avkolonisering. • Gjere greie for omgrepa haldningar, fordommar og rasisme og vurdere korleis haldningar kan bli påverka, og korleis den einskilde og samfunnet kan motarbeide 	<p>September</p>	<p>Imperialisme</p> <p>Handel og utbytting</p> <p>Rasisme og ideologi</p>	<p>«Makt og menneske – historie 9», kapittel 2</p> <p>Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube</p> <p>Kilder på Internett</p>	<p>Prosjekt- og gruppearbeid</p> <p>Forelesninger/ presentasjoner</p> <p>Arbeid individuelt og i par</p> <p>Film/video</p> <p>Tabeller, statistikk, grafer</p>	<p>Skriftlig prøve med skriftlig tilbakemelding og karakter</p>

<p>fordommar og rasisme.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drøfte ideal og menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i eit historisk og notidig perspektiv. 				<p>og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet. • Gjere greie for omgrepa haldningar, fordommar og rasisme og vurdere korleis haldningar kan bli påverka, og korleis den einskilde og samfunnet kan motarbeide fordommar og rasisme. • Drøfte ideal og menneskeverd, diskriminering og utvikling av rasisme i eit historisk og notidig perspektiv. 	<p>Oktober - november</p>	<p>Første verdenskrig Mellomkrigstiden Andre verdenskrig Holocaust Historisk årsaksbegreper Propaganda Ideologi</p>	<p>«Makt og menneske – historie 9», kapittel 3-5 Diverse klipp fra nrk.no/skole og Youtube Kilder på Internett Eksterne besøk</p>	<p>Bidrag fra Christiane Fürst (avtales nærmere) Prosjekt- og gruppearbeid Forelesninger/ presentasjoner Arbeid individuelt og i par Film/video Tabeller, statistikk, grafer og diagrammer Muntlige øvelser; diskusjoner og samtale Lesing</p>	<p>Skriftlig prøve og fagsamtale med skriftlig/ muntlig tilbakemelding og karakter</p>

Skjema B

Elevmedvirkning i planarbeidet	Individuelle/differensierte opplegg
<ul style="list-style-type: none">- Selvvalgte fordypningsemner- Selvvalgte arbeidsformer innen enkelte emner- Selvvalgte emner til repetisjon i forkant av vurderingssituasjoner	<ul style="list-style-type: none">- Ulik vanskelighetsgrad innenfor enkelte emner- Variasjon i fordypningsemner og arbeidsformer- Evt. tilpasning av hjemmearbeid- Individuell gjennomgang av vurderingskriterier- Samtale